

Referat møte i Materiell- og Miljøkomiteen

Dato: 13.06.2017

Sted: Kollektivtrafikkforeningen, Droningens gate 40, Oslo S

Tid: Kl. 10.00-14.30

Deltakere: Arne Naas, VKT. Helene Heggheim, AtB. Kjell Wilhelm Utvaag, AtB. Jo Inge Kaastad, Ruter. Gudrun Einbu, Skyss. Per-Kåre Sortevik, Telemark Fylkeskommune. Odd Arne Mikalsen, Troms Fylkestrafikk. Mona Halvari, Finnmark Fylkeskommune. Frida Christine Dahl, Hedmark trafikk. Christina Bech Godskesen Andersen, Kollektivtrafikkforeningen

Avbud: Johny Liestøl, AKT. Rolf Michael Odland, Kolumbus. Tommy Forseth, Opplands Trafikk. Kristina Stavnem, Hedmark Trafikk. Øystein Hunvik, Sogn og Fjordane. Jan Owe Bjørnsen, Kolumbus. Lars Sandnes, VKT. Arne Fredheim, Hedmark Trafikk. Arnt Frode Solvang, Nord Trøndelag Fylkeskommune. Hilde F. Andersen, Telemark Fylkeskommune. Lars H Engerengen, Finnmark Fylkeskommune.

Gjester: Einar Aalen Hunsager, Hordaland Fylkeskommune. Jarle Ekelund, Brakar.

Dagsorden:

1: Leder av Materiell- og Miljøkomiteen byder velkommen

Helene bød velkommen og en ga særlig velkomst til Arne Naas som har sagt ja til å være nestleder.

2: 12/17 Standard arbeidet – en status

v/ Olov Grøtting, Kollektivtrafikkforeningen

Presentasjon vedlegges

Helene orienterte kort om arbeidet med miljøkapitelet i Standard Norge sitt standardarbeidet, som hadde vært krevende. Det var mange lokale hensyn i de ulike fylke. Den ble sendt til Standard Norge etterpå og de omskrev det så det ble veldig krav basset og ikke veiledende som man hadde ønsket fra arbeidsgruppen.

3: 13/17 Erfaringer med Hydrogen busser i Oslo og Akershus

v/ Pernille Aga, Ruter

Presentasjonen vedlegges.

Opprinnelig et EU prosjekt. Prosjektet ble avsluttet med utgang av 2016. Man har besluttet selv å fortsette driften.

Ruter tager seg med erfaringen om at når ny teknologi innføres så krever det opplæring av personellet så bussene ikke står stille pga. manglende viden. Største utfordring har vært særlig umodne verdikjeder pga. det er første gang de ulike feil oppstår. Der var en del problemer med software og ordinære busdeler.

Det koster ca. 16 kr pr km å kjøre disse busser. Verdikjede problematikken vil der være ekstra fokus på fremadrettet.

Brenselscelle har en garanti på 5 år. Foreløpig ingen reduksjon i ytelse. Akershus har finansiert dette for 3 år. Oslo finansiere det fra år til år. Ruter vurderer at fremover skal man bare kjøpe materiellet men at operatøren inngår driftsmiddel avtalen. Hydrogen bør vurderes utfra å se hele energi systemet som finnes lokalt.

4: 16/17 Plan for innfasing av null- og lavutslippsløsninger for bussparken i Hordaland

Presentasjon av utredning

v/ Einar Hunsager, Hordaland Fylkeskommune og Gudrun Einbru, Skyss

Presentasjon vedlegges

Planen skal sette ambisjonsnivået for miljø. Anbud for Bergensområdet skal utlyses i januar 2018 og starte opp sommeren 2019 med 2 pakker og resterende 2 resterende i 2020.

5: 15/17 Operatørens rolle i forhold til null- og lavutslippsløsninger for fremtidens kollektivtrafikk

Innlegg v/ Jofri Lunde, NHO Transport

Presentasjon vedlegges

Mulige arenaer for erfaringsutveksling og læring ble diskutert. Det kunne være nyttig å ha 1 gang i året.

6: 15/17: Erfaringer med anbud på Elbuss hos Brakar

Innlegg v/ Jarle Ekelund, Brakar

Presentasjon vedlegges

Elbussens skal være i drift 1. november. Per nå arbeides det utfra en avskrivningstid 10 år på busser. På ladeinfrastruktur arbeides det utfra en avskrivningstid på 15 år.

Der ble utvalgt følgende: Ebusco: 33,5 mil for 6 busser og nattladning og 6 års vedlikeholdelse. Siemens lade infrastruktur: 8,5 mil for ladere og 11 års vedlikeholdsavtale.

7: 17/17: Runde rundt bordet

Troms: Jobber med å utlyse nye hurtigbåt kontrakt. Skal ut etter sommeren. Videreføre det som hadde en vanskelig start men som har vist seg miljøeffektivt. I 2019 avsluttes samarbeidet med Nobina. Har spesielt anskaffet en ferge som kanskje kan bygges om et til hybridløsning. Troms fylkeskommune har et anbud som forventes å gå ut nå etter siste politisk behandling før sommeren. Pantograf og nattladning på 2 elbusser.

Skysst: Presentasjon vedlegges

VKT: Avholdt anbuds på minibuss – skysst for elever. Der har vert 29 busser og der ble signert kontrakt i går. Biogass som krav. På ordinær bus gikk CO₂ utslipp ned med 17 % reduksjon i 2016. Opptil 32% i 2017. Jf. Regionreformen er det besluttet at Vestfold og Telemark skal være sammen.

Telemark: Jobber med elektrifisert ferge i Brevik med støtte til å tegne. Belønningsmidler i Grenland fortsatt 4 år til. Særlig til flere avgang. 18 % økning i Grenland i 2016. Bussanbud i resten av Telemark til høsten. Ikke fått noen signaler på drivstoff fra politikkene. 50 % i Grenland er på biogass.

Finnmark Fylkeskommune: Skal slås sammen med TROMS. Biodiesel på alle bussene. Men får ikke levert biodiesel nok. Utredning på ferge samband – hvilket driftsmiddel som skal velges. Hurtigbåt er diesel men 7 av 9 er helt nye båter. LNG drift på 3 samband på de lengste strekninger. Der skal utvikles miljøvennlig hurtigbåtmotor. Har søkt om midler til anropsstyrte holdeplasser og til klimatilpasset venteskur. Nyt anbud på alt kollektiv – er i starten av planleggingen nå. Har 25-30 fleks ruter per i dag.

Hedmark Trafikk: Der ønskes 3 elbusser på Hamar i 2018. De skal inngå i eksisterende kontrakter. Hedmark Trafikk skal eie infrastrukturen. Har søkt klimasats midler og Enova. Omlegning i ruteproduksjon. Velger å ha fleksible ladere. Tiltaks plan frem til 2021 vedtas i dag

AtB: Har omorganisert. Sidder nå i strategi og utvikling. En går på markedsanalyse som skal se på trender i markedet og en som skal se på teknologi, materiell og miljø. Fungerer godt. Der kommer først avdelingsledere på plass i løpet av sommeren. Fylkessammenslåing pr. 1. januar 2018. Mange anbud som skal ut på ferje og hurtigbåt. Ikke avklart fordeling mellom Nord og Sør Trøndelag.

Anbud i store Trondheim er i en avsluttende fase. Der er 4 operatører som er tatt med i denne runde. Ladestasjon anbudet skal kunngjøres i august. Vurdere at markedet er modent – det har

ikke vært noe problem å få tilbud. Skal ha anbud ut på billett, passasjertelling og sanntid, som skal være til når der er drift.

Tildelt kontrakt på 2 ferje samband. 2 diesel og 5 på hybrid. Fylkeskommunen har ansvar for infrastrukturen. 4 parts avtale er inngått mellom AtB, fylkeskommunen, systemintegratoren og leverandøren. Fylke ønsker 50 % reduksjon av CO₂ innen 2019/2020. Det er vanskeligst å nå dette på hurtigbåt. Der ønsker man å se på hydrogen drevet hurtigbåt innen 2020.

8: 18/17: Forslag til fremtidige møter

Det ble vedtatt at der avholdes felles møte med Båt og Ferge forum d. 26. september. Gjerne med felles møte og lunsj samt eget møte i tillegg.

Det ble vedtatt at det blir 1 årlig seminar, som avholdes som lunsj til lunsj møte på skift hos de ulike medlemmer. Det blev besluttet at det var mest hensiktsmessig at dette ble vårsamlingen. Medlemmene melder selv inn til komiteen hvis man ønsker å møte på vårsamlingen som kan gå på skift blant medlemmene.

9:19/17: Evaluering av studietur til Eindhoven

Sekretariatet presenterte evalueringen fra studieturen. Komiteen ønsker gjerne flere studieturer når der er relevante steder å dra.

10: 20/17: Evt. andre saker

Kjell Wilhem Utvaag fra AtB foreslo at man på neste møte kunne presenterer AtB sine løsninger i forhold til muligheter for ladeinfrastruktur båt/ferje.